

زبان عربی ۳

** عَيْنَ الْأَصْحَحِ وَالْأَدَقِّ فِي الْجَوَابِ لِلترجمة:

۱- ما رأينا في حياة صديقنا أَلَا السَّرْوَرِ الْأَكْثَرَ عَلَى رَغْمِ ظَرْفِهِ الْقَاسِيَةِ الْكَثِيرَةِ فِي أُسْرَتِهِ.

- ۱) ندیدیم در زندگی دوستان مگر شادی زیاد علی‌رغم شرایط دشوار بسیار در خانواده‌اش
- ۲) در زندگی دوستان با وجود شرایط دشوار بسیارش در خانواده‌اش فقط شادی بیشتر را دیدیم
- ۳) با وجود شرایط سخت بسیار در خانواده در زندگی دوستان نمی‌بینیم به‌جز شادی فراوان‌تر
- ۴) در زندگی رفیقمان با وجود شرایط سخت بسیار در خانواده‌اش تنها خوشحالی بیشتر را دیدم

۲- قَدْ شَبَّهَ الْكُتَّابُ قِرَاءَةَ أَمْتَعِ الْكُتُبِ فِي مَجَالَاتِهَا الْمُخْتَلَفَةِ بِغِذَاءِ فِكْرِي.

- ۱) نویسندگان خواندن لذت بخش‌ترین کتاب‌ها را در زمینه‌های مختلفشان به غذایی فکری تشبیه کرده‌اند
- ۲) مؤلفان مطالعه سودمندترین کتاب‌ها را در زمینه‌های متفاوت تشبیه می‌کنند به غذایی فکری
- ۳) نویسندگان مطالعه لذت بخش‌ترین کتاب‌ها و مجلات مختلف را به غذایی فکری تشبیه کرده‌اند
- ۴) مؤلفان خواندن لذت بخش‌ترین کتاب را در زمینه‌های مختلفشان به غذایی فکری تشبیه کردند

۳- يَا أَوْلَادِي لَا تَلْمِزُوا أَنْفُسَكُمْ وَ لَا تَنَابَزُوا بِالْأَلْقَابِ وَ اجْتَنِبُوا مِنَ الذُّنُوبِ الْقَبِيحَةِ.

- ۱) فرزندانم عیب‌جویی نکنید و به یکدیگر لقب‌های زشت ندهید و دوری کنید از گناهان بزرگ
- ۲) ای فرزندانم یکدیگر را مسخره نکنید و بر یکدیگر لقب زشت نگذارید و از گناهان زشت توبه کنید
- ۳) ای فرزندانم عیب‌جویی یکدیگر را نکنید و زخم زبان نزنید و از گناه زشت دوری کنید
- ۴) ای فرزندانم به دنبال عیب هم مباشید و به یکدیگر القاب زشت ندهید و از گناهان زشت دوری کنید

۴- إِنْ تَقَرَّوْا إِنْشَائِكُمْ أَمَامَ الْأَسْتَاذِ فَسَوْفَ يَتَنَبَّهُ زَمِيلِكُمُ الْمَشَاغِبِ

- ۱) همشاگردی شلوغتان آگاه می‌شود اگر انشایتان را برای استاد بخوانید
- ۲) اگر انشایتان را در مقابل استادتان بخوانید همکلاسی شلوغ‌کننده‌تان آگاه خواهد شد
- ۳) انشایتان را در مقابل استاد بخوانید تا همکلاسی شلوغتان آگاه بشود
- ۴) اگر انشایتان را پیش روی استاد بخوانید پس همشاگردی اخلاک‌گرتان آگاه خواهد شد

۵- يُقَالُ إِنَّ الْمَفْكَرِينَ كَانُوا مُعْتَقِدِينَ أَنَّ الْفِكْرَةَ الْوَاحِدَةَ تُصْبِحُ أَلْفَ فِكْرَةٍ إِذَا طَرَحَهَا أَلْفُ كَاتِبٍ

- ۱) می‌گویند که دانشمندان اعتقاد دارند که اندیشه یکتا هزار فکر می‌شود اگر هزار نویسنده آن را مطرح کنند
- ۲) گفته می‌شود که اندیشمندان معتقد بودند که یک فکر هنگامی که هزار نویسنده آن را مطرح کنند هزار فکر می‌شود
- ۳) گفته شد که دانشمندان معتقد هستند که فکر یک نفر تبدیل به هزار فکر می‌شود آن هنگام که هزار نویسنده مطرحش کنند
- ۴) گفته می‌شود که روشنفکران معتقد بودند که یک اندیشه وقتی که هزاران نویسنده مطرحش کنند هزار اندیشه می‌شود

۶- إِنْ تُوْمِنُ بِأَنَّ الْبَاطِلَ سَبِيكُونَ زَهْوًا فَلَنْ تَبَاسَ مِنْ سَبِيطَةِ الظَّالِمِينَ.

- ۱) اگر ایمان بیاوریم که باطل از بین رفتنی خواهد بود از مسلط شدن ظالمان ناامید نخواهیم شد
- ۲) چنان‌چه ایمان بیاوریم که باطل نابود شدنی است از این که ظالمان مسلط شوند ناامید نمی‌شویم
- ۳) چنان‌چه ایمان داشته باشیم که باطل از بین خواهد رفت از مسلط شدن ظالمان نومید نخواهیم شد
- ۴) اگر به اینکه باطل از بین رفتنی است ایمان داشته باشیم از اینکه ظالمان مسلط شوند نومید نمی‌شویم

۷- إِنْ الْإِنْسَانَ الَّذِي يَجِدُ طَعَامًا مَنَاسِبًا لِفِكرِهِ سَتَصْبِحُ قَدْرَتُهُ لِلْفَهْمِ وَالْعَمَلِ أَكْثَرَ.

- ۱) انسانی که غذای مفیدی را برای اندیشه خود بیابد نیرویش برای فهم و عمل بیشتر شده است
- ۲) انسانی که غذای مناسبی برای فکر خود می‌یابد نیرویش برای فهم و عمل بیشتر خواهد شد
- ۳) اگر انسان غذای مناسبی را برای اندیشه خود بیابد نیرویش برای فهم و عمل بیشتر خواهد شد
- ۴) انسان کسی است که غذای مفیدی را برای فکر خود یافته و نیرویش برای فهم و عمل بیشتر شده است

۸- عَيْنَ الصَّحِيحِ:

- ۱) ما تَفَعَّلَ مِنْ خَيْرٍ يَعْلَمُهُ اللهُ. هر چه از کار نیک انجام بدهی خداوند می‌داند.
- ۲) إِذَا خَاطَبْتَ الْجَاهِلُونَ قَالَ سَلَامًا. هنگامی که او نادانان را مورد خطاب قرار می‌دهد سلام می‌گوید.
- ۳) إِنْ صَبَرْتُمْ فِي حَيَاتِكُمْ حَصَلْتُمْ عَلَى النِّجَاحِ. اگر در زندگیتان صبر کنید، به موفقیت دست می‌یابید.
- ۴) إِنْ تَنْصَرْنَ اللهُ يَنْصُرْكُمْ وَ يُثَبِّتْ أَقْدَامَكُمْ. اگر خداوند را یاری کنید او شما را یاری می‌فرماید و گامتان را استوار می‌سازد.

۹- عَيْنَ الْخَطَأِ:

- ۱) قَدْ حَرَّمَ اللهُ تَسْمِيَةَ الْآخِرِينَ بِالْأَسْمَاءِ الْقَبِيحَةِ. خداوند نامگذاری دیگران به اسم‌های زشت را حرام فرموده است.
- ۲) الْغَيْبَةُ مِنْ أَهَمِّ أَسْبَابِ قَطْعِ التَّوَاصُلِ بَيْنَ النَّاسِ. غیبت مهم‌ترین اسباب قطع ارتباط بین مردم است.
- ۳) التَّجَسُّسُ مَحَاوَلَةٌ قَبِيحَةٌ لِكَشْفِ أَسْرَارِ النَّاسِ لِفَضْحِهِمْ تَجَسُّسُ تَلَاثِي زَشْتٍ بِلِغَةِ كَشْفِ رَازِهِمْ مَرْدَمٌ جِهَتْ رَسْوَا كَرْدَنَشَانِ اسْت.
- ۴) الْعَجَبُ ذِكْرُ عِيُوبِ الْآخِرِينَ بِكَلَامِ خَفِيِّ أَوْ بِإِشَارَةٍ. خودپسندی ذکر کردن عیب‌های دیگران با سخنی پنهانی یا با اشاره‌ای است.

۱۰- عَيْنَ الْخَطَأِ:

- ۱) أَنْ كَيْفِي مِي كَنْدِازِ كَارِ نِيكشِ بَهْتَرِ اسْت. من بعمل الخیر فهو خیر من عمله الخیر
- ۲) وَأَنْ كَيْفِي مِي كَنْدِازِ كَارِ بَدشِ بَدْتَرِ اسْت. وَ الَّذِي يَعْمَلُ الشَّرَّ شَرٌّ مِنْ عَمَلِهِ الشَّرِّ
- ۳) كَوْتَاةِ كَرْدَنِ آرزو كردار را از بدی دور می‌کند. إِنْ تَقْصِرِ الْأَمَلَ يُعْبَدِ الْعَمَلَ عَنِ السُّوءِ
- ۴) وَ تَرْكِ كَرْدَنِ آرزوها از شریف‌ترین اعمال است. وَ تَرْكِ الْمُنَى مِنَ الْأَعْمَالِ الشَّرِيفَةِ

١١- عَيْنَ الصَّحِيحِ فِي مَفْهُومِ هَذِهِ الْعِبَارَاتِ:

- (١) عداوة العاقل خيرٌ من صداقة الجاهل. أساسيش دو غيتي تفسير اين دو حرف است / با دوستان مرّوت با دشمنان مدارا
- (٢) السكوتُ ذَهَبٌ و الكلامُ فِضَةٌ. تا مرد سخن نگفته باشد / عيب و هنرش نهفته باشد
- (٣) الناسُ أعداءٌ ما جَهِلُوا. به هر چیزی كه خلق آن را ندانند / ز نادانی بدان از دشمنانند
- (٤) إن أحسنتم أحسنتم لأنفسكم. نيك و بد روزگار در گذر است

١٢- عَيْنَ مَا لَيْسَ فِيهِ جَمْعُ سَالِمٍ لِلْمَوْثُ؛

- (١) لَطَمْنَا الْعَدُوَّ أَشَدَّ اللَّطَمَاتِ
- (٢) لِي جَوَالٌ مِنْ أَدَقِّ الْجَوَالَاتِ الْجَدِيدَةِ
- (٣) لِبَعْضِ أَوْلِيَاءِ اللَّهِ كِرَامَاتٍ كَثِيرَةٍ
- (٤) صَوْتُ تَلَاوَةِ الْقُرْآنِ مِنْ أَجْمَلِ الْأَصْوَاتِ لَنَا

إِقْرَأِ النَّصَّ التَّالِيَ ثُمَّ أَجِبْ عَنِ الْأَسْئَلَةِ:

أَطْلُبُ مَا تَرِيدُ فِي مَعَاشِرَتِكَ بِابْتِسَامِكَ فَذَلِكَ خَيْرٌ مِنَ الشَّدَةِ وَالغَضَبِ فَالَرْفَقُ مِثْلُ السَّحْرِ يُوَثِّرُ فِي النُّفُوسِ وَيُغَيِّرُ الْحَالَاتِ. فَمِنْ اتَّخَذَهُ وَسِيلَةً لَهُ تَمَكَّنَ مِنْ (قَدْرٍ عَلَى) تَذَلُّلِ أَشَدِّ الْمَصَاعِبِ وَفَازَ بِمَا يَطْلُبُ. الْإِنْسَانُ الرَّفِيقُ فِي مَعَاشِرَتِهِ مَعَ أَبْنَاءِ بَلَدِهِ يَسْتَطِيعُ أَنْ يَسْتَوْلِيَ عَلَى الْعُقُولِ. وَنَحْنُ لَا نَقْصِدُ بِهَذَا الْكَلَامِ أَنْ يَكُونَ الْمَرْءُ كَيْنًا فِي جَمِيعِ الْحَالَاتِ. وَ لَكِنْ هَذَا الْخُلُقُ فِي الْأُمُورِ السِّيَاسِيَةِ بِحَاجَةٍ إِلَى تَأَمُّلٍ وَ حَزْمٍ أَكْثَرَ لِأَنَّ الْقَوِيَّ قَدْ يَبْتَسِمُ لِيَصِيدَ الضَّعِيفَ.

١٣- أَمِّرْنَا بِاتِّخَاذِ مَوْقِفٍ مِنْهَجٍ (طَرِيقِ) الرَّفْقِ فِي

- (١) مواجهة الأقوياء
- (٢) المسائل السياسية
- (٣) مواجهة الضعفاء
- (٤) الارتباطات الاجتماعية

١٤- عَيْنَ الْخَطَأِ:

- (١) رَفَقَ الْقَوِيُّ لَيْسَ دَائِمًا عِلَامَةً لِحُسْنِهِ وَ كِرَامَتِهِ
- (٢) اسلوبُ الرفقِ لا يفيدنا إلّا في المسائل السياسيّة
- (٣) بَعْضُ الْأَحْيَانِ الرَّفْقُ خِدْعَةٌ يَتَّخِذُهَا لِيَخْدَعَنَا
- (٤) الرفقُ يصبحُ بعضُ الأحيانُ سَمًّا مَهْلِكًا يَقْتُلُ الْإِنْسَانَ

١٥- مَتَى يَجِبُ أَنْ نَسْتَفِيدَ مِنْ أُسْلُوبِ الرَّفْقِ:

- (١) إِذَا أَصْبَحْنَا مَتَأَثِّرِينَ بِهَذَا الْخُلُقِ
- (٢) لَمَّا أَرَدْنَا أَنْ نَصِيدَ ضَعِيفًا
- (٣) حِينَ عَلِمْنَا أَنَّهُ مُؤَثِّرٌ فِي الْمَخَاطَبِ
- (٤) إِذَا وَاجَهْنَا قَوِيًّا وَ خَفْنَا مِنْهُ

١٦- عَيْنَ الصَّحِيحِ مِنْ كَلِمَةِ «تَمَكَّنَ» فِي النَّصِّ:

- (١) مَزِيدٌ ثَلَاثِيٌّ مِنْ بَابِ تَفْعِيلٍ - الْفِعْلُ الْمَعْلُومُ - مَتَعَدٌّ / فِعْلٌ وَ فَاعِلُهُ ضَمِيرٌ «هُوَ» الْمُسْتَتِرُ وَ الْجُمْلَةُ الشَّرْطِيَّةُ
- (٢) فِعْلٌ مُضَارِعٌ - لِلغَائِبِ - مَجْرَدٌ ثَلَاثِيٌّ - لَازِمٌ / فِعْلٌ الشَّرْطُ وَ جَوَابُهُ «اتَّخَذَ» وَ الْجُمْلَةُ فِعْلِيَّةٌ
- (٣) لِلغَائِبَةِ - مَزِيدٌ ثَلَاثِيٌّ بِزِيَادَةِ حَرْفَيْنِ - مَتَعَدٌّ / فِعْلٌ وَ فَاعِلُهُ ضَمِيرٌ «هِيَ» الْمُسْتَتِرُ
- (٤) فِعْلٌ مَاضٍ - لِلغَائِبِ - مَزِيدٌ ثَلَاثِيٌّ مِنْ بَابِ تَفَعُّلٍ / جَوَابُ شَرْطٍ «اتَّخَذَ»

١٧- عَيْنَ الصَّحِيحِ عَنِ الْكَلِمَاتِ التَّالِيَةِ فِي النَّصِّ:

- (١) خَيْرٌ: اسْمٌ - مَفْرُودٌ - مَذْكَرٌ - اسْمُ التَّفْضِيلِ
- (٢) مَن: مَوْصُولٌ - لِلْمَفْرُودِ الْمَذْكَرِ
- (٣) يَطْلُبُ: فِعْلٌ مُضَارِعٌ وَ فِعْلٌ الشَّرْطُ لـ «مَا»
- (٤) أَشَدُّ: مَفْرُودٌ - مَذْكَرٌ - اسْمُ الْمَفْعُولِ

١٨- عَيْنَ الْخَطَأِ فِي ضَبْطِ حَرَكَاتِ الْكَلِمَاتِ:

- (١) قَدْ تَعَلَّمَ الْإِنْجِلِيزِيَّةَ مِنَ السَّيَّاحِ الَّذِينَ كَانُوا يَأْتُونَ إِلَى مِصْرَ
- (٢) رُبَّ كِتَابٍ يَجْتَهِدُ الْقَارِئُ فِي قِرَاءَتِهِ ثُمَّ لَا يَخْرُجُ مِنْهُ بِفَائِدَةٍ
- (٣) لَا نَشَاهِدُ فِي حَيَاتِهِ إِلَّا النَّشَاطَ عَلَى رَعْمٍ طُرُوفِهِ الْقَاسِيَةَ
- (٤) رُبَّ كِتَابٍ يَتَصَفَّحُهُ قَارِئُهُ فَيُؤَثِّرُ فِي نَفْسِهِ تَأْثِيرًا عَمِيقًا

١٩- عَيْنَ مَا لَيْسَ فِيهِ اسْمُ التَّفْضِيلِ:

- (١) اتَّقَى النَّاسُ مِنْ لَا يَخَافُ النَّاسُ مِنْ لِسَانِهِ
- (٢) كَانَ مِنْ بَيْنِ أَسْدِقَائِي مَنْ هُوَ أَنْجَحُ التَّلَامِيذِ
- (٣) أَعْلَمُ أَنَّ مَنْ جَمَعَ عِلْمَ النَّاسِ إِلَى عِلْمِهِ فَهُوَ عَلِيمٌ
- (٤) إِنَّ اللَّوْنَ الْأَبْيَضَ أَحْسَنُ لَوْنٍ لِلْبَسَةِ الْمُمَرَّضَاتِ

٢٠- عَيْنَ كَلِمَةِ «الْخَيْرِ» لَيْسَتْ اسْمُ التَّفْضِيلِ:

- (١) الْخَيْرُ فِي مَا وَقَعَ
- (٢) خَيْرِ النَّاسِ مَنْ يُجِبِرُ نَفْسَهُ عَلَى الْخَيْرِ
- (٣) خَيْرِ الْأَعْمَالِ أَوْسَطُهَا
- (٤) أَحَبُّ أَنْ أَقُومَ بِخَيْرِ الْأَعْمَالِ فِي الْحَيَاةِ

٢١- عَيْنَ مَا لَيْسَ فِيهِ اسْلُوبُ الشَّرْطِ:

- (١) مَنْ يُحْسِنُ إِلَى النَّاسِ فَاللَّهُ يَجْزِيهِ عَلَى إِحْسَانِهِ
- (٢) مَنْ يُعَامِلُ النَّاسَ بِالسُّوءِ لِيَنْظُرَ إِلَى عَاقِبَةِ أَمْرِهِ
- (٣) مَنْ يَلْتَزِمُ بِأَنْ يَكُونَ عَامِلًا بِمَا يَقُولُ فَهُوَ مُؤْمِنٌ
- (٤) مَنْ سَارَ فِي طَرِيقِ الْعِلْمِ لَا يَنْدَمُ وَ إِنْ تَحَمَّلَ الْمَشَقَّةَ

٢٢- عَيْنَ «مَا» شَرْطِيَّةٌ:

- (١) مَا أَظْلَمَ الْإِنْسَانَ فِي حَيَاتِهِ لِلضَّعْفَاءِ
- (٢) مَا مِنْ طَائِرٍ إِلَّا وَ لَهُ جَنَاحَانِ يَطِيرُ بِهِمَا
- (٣) مَا عِنْدِي وَصْفَةٌ كَتَبَ الطَّيِّبُ فِيهَا الْأَدْوِيَةَ الَّتِي لَازِمَةٌ لِي
- (٤) مَا تَعْمَلُ مِنْ خَيْرٍ فِي الدُّنْيَا تَجِدُ ثَمْرَتَهُ فِي الْآخِرَةِ

٢٣- عَيْنَ مَا لَيْسَ فِيهِ «اسْمُ التَّفْضِيلِ»

- (١) أَفْضَلُنَا مَنْ يُحِبُّونَ الْعِلْمَ وَ يَعْمَلُونَ بِهِ
- (٢) أَحَبُّ الْمَعْلَمِينَ الَّذِينَ يَنْفَعُونَ النَّاسَ بِأَعْمَالِهِمْ
- (٣) حُسْنُ الْخُلُقِ أَثْقَلُ الْأَعْمَالِ عِنْدَ اللَّهِ مِنْ عِبَادِهِ
- (٤) أَحَبُّ إِخْوَانِنَا مَنْ يُرْشِدُونَنَا إِلَى فَهْمِ عَيْبُونَا بِكَلَامٍ لَيِّنٍ

٢٤- عَيْنَ مَا يَدُلُّ عَلَى الْمَكَانِ:

- (١) هُوَ مِنْ مَقَاتِلِنَا
- (٢) يَمْشُونَ فِي مَسَاكِنِهِمْ
- (٣) هُوَ مِنْ مَفَاخِرِ أَمْتِنَا
- (٤) مَصَالِحُ الْأُمَّةِ نَحْفَظُهَا

٢٥- عَيْنَ مَا لَيْسَ فِيهِ اسْلُوبُ الشَّرْطِ:

- (١) مَنْ لَا يَتَدَخَّلُ فِي مَوْضِعٍ لَا يَرْتَبِطُ بِهِ يَعْمَلُ عَمَلًا عَقْلَانِيًّا
- (٢) مَنْ رَأَيْتَ مِنَ الْأَصْدِقَاءِ يَدْعُوكَ إِلَى الْخَيْرِ فَبِجَلِّهِ تَجِيلاً
- (٣) مَنْ لَمْ يَقُلْ كُلَّ مَا عَلِمَ فَهُوَ يُبْعَدُ نَفْسَهُ عَنِ الْخَطَأِ
- (٤) مَنْ بُعِثَ لِيُتَمِّمَ مَكَارِمَ الْأَخْلَاقِ هُوَ النَّبِيُّ الْأَكْرَمُ